

SLOVENSKI NAROD

Letna vsota: 1000 dinov. Izdajatelj: Slovenski narod. Uredništvo: Ljubljana, Križmanova ulica 1. Telefon št. 65. Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. 1. telefon št. 26 — CELJE, Celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Križmanova ulica št. 1.
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. 1, telefon št. 26 — CELJE, Celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Ozadje sprememb na Madžarskem:

Dr. Imredy — gospodarski diktator Madžarske

Nova madžarska vlada hoče izvesti obsežen program gospodarske in finančne obnove ter zopetne oborožitve Madžarske, obenem pa zatreti pojave fašizma in komunizma

BUDIMPEŠTA, 16. maja. r. Dasiravno se je že dalje časa govorilo o skorajšnji preobnovi madžarske vlade, je ostavka, ki jo je podal pretekli četrti ministrski predsednik Daranyi, vendarle presenetila vse politične kroge, ker niso računali s tako naglim razvojem notranjepolitičnega položaja. Kriza vlade je bila naglo rešena s sestavo kabineta dosedanjega gospodarskega ministra in guvernerja madžarske narodne banke dr. Imredyja. Iz vlade so izpadli vsi izraziti pristaši bivšega ministrskega predsednika Gömbösa, dočim so bili v vlado pritegnjeni nekateri gospodarski strokovnjaki. Nova vlada ima značaj gospodarsko-diktatorskega kabineta, ki ima za nalogo gospodarsko in finančno obnovo države. Deklaracija, s katero se je nova vlada predstavila parlamentu, je nalepila na splošno odobravanje. Ministrski predsednik dr. Imredy je odkrito napovedal najenergičnejšo borbo proti vsem podtalnim rovarjem, pa najsi pripadajo

desnici ali levi. Trdno je odločen s vsemi sredstvi zagotoviti v državi red in mir, da bi mogel nemoteno izvajati svoj gospodarski program, katerega končni cilj ni le prilagoditev gospodarstva po spremembah v srednji Evropi nastalim prilikam, marveč tudi organizacija moderne madžarske vojske. Dočim so konservativne skupine desničarske opozicije stale dosej ob strani, so po objavi programa nove vlade brezpogojno prestopile na stran vlade in ji zagotovile vso svojo podporo, tako da so sedaj v opoziciji samo še socialni demokratje, dočim so vse ostale skupine strnjene v vladnem taboru.

BUDIMPEŠTA, 16. maja. O vladni krizi in njeni rešitvi poročajo naslednje podrobnosti:

Vzroki poslednje krize niso najnovejšega datuma. Temelji Daranyjeve vlade so se začeli dejansko majati že ob priliki Daranyjevega govora v Györu, kjer je v naglici

napovedal velik investicijski program, ki pa ni bil premišljeno pripravljen. Prvi pogoj za izvedbo tako obsežnega investicijskega programa bi bil notranji mir. Proti pričakovanju so se prilike v tem pogledu poslabšale namesto izboljšale, kajti politično hujkanje se je v zadnjem času zelo nevarno stopnjevalo.

Gospodarski minister Imredy, ki je prevzel izvedbo gospodarskih in finančnih obnovitvenih ukrepov, je bil sprito tega razvoja zelo zaskrbljen, ker je bil prepričan, da se politična napetost zadnje tedne ni stopnjevala samo zaradi protifašističnega zakona. Bal se je, da ne bi ta razvoj škodil njegovim gospodarskim obnovitvenim nameram, kar bi končno utegnilo škoditi tudi njegovemu osebnemu ugledu kot priznanemu gospodarskemu strokovnjaku. K vsemu se je pridružila še značilna preorientacija bivšega ministrskega predsednika Daranyja, ki je naprej vodil zelo umerjeno politiko, dočim se je v zadnjem času

mašel vedno bolj naslanjati pri določevanju in izvajanju svojega programa samo na skrajno desničarsko krilo v vladni stranki, kar je zbudilo nevoljo tudi vistem delu opozicije, ki se je doslej lojalno obnašala napram vladi. Tako je na primer Daranyi v zadnjem času že povsem opustil prvotno dogovorjena posvetovanja z opozicijo glede vseh vladnih predlogov.

Skratka, notranji razvoj se je pomikal naprej v smeri vedno hujše notranjepolitične napetosti, kar je postajalo od dne do dne bolj neznosno. To, kar so v treznih krogih predvsem pogrešali, je bilo pomanjkanje energičnega nastopa proti podtalni in zahrbtni propagandi, ki je dobivala čimdalje večji razmah. Tako se je z dveh strani naenkrat izvršil pritisk na bivšega ministrskega predsednika Daranyja, in sicer od Imredyja samega ter od magnatske zbornice, kar je končno prisililo Daranyja, da je podal ostavko.

Politični obzornik

Kako pozdravljajo dr. Mačka

V »Novostih« čitamo: »Do sedaj so pristaši dr. Mačka pozdravljali svojega predsednika z navadnimi vzkliki: Zivjo dr. Maček! Od včeraj pa so ob priliki blagovitve doma seljačke sloge pristajali dr. Mačka, ko so stopali mimo njegove hiše v Deželčevi ulici klicali: »Maček, Maček, Maček... vodja, vodja, vodja!« Dr. Maček se je na to pojavil ob oknu in se s kratkim nagovorom zahvalil za pozdrave in ovacije. — Pravijo, da je to fašistični način pozdravljanja!

Ker škofje to zapovedujejo

Klerikalna »Hrvatska straža« je te dni objavila to-le beležko: »Po želji in odločitvi katoliškega episkopata, ki smo ga vedno pripravljali poslušati in zvesto slediti njegovim navodilom, ustavljamo vsako nadaljnjo polemiko o katoliški akciji. Potemtakem ne bomo več sprejemali nobenih člankov in naj bi oni bili načelne ali osebne vsebine, ki bi lahko izzvali spore med organiziranimi hrvatskimi katoliki.« — Tako so škofje napravili konec ljutim borbam med križarji pod vodstvom dr. Protulipa in pristajali Skomov, Kromov in Gromov pod poveljstvom dr. Šimraka. Odslej se bo vodil med tema skupinama samo še podtalni boj.

Krščanski socialci gredo s Hrvati

»Delavska pravica«, glasilo krščansko-socialnega delavstva, poroča: V nedeljo 8. maja je bila v Ljubljani seja načelstva JSZ (Jugoslov. strokovne zveze). Seja je predvsem obravnavala socialno-politični in sindikalni položaj, ki je nastal v zadnjem času ter glede tega napravila primerne sklepe. Potrdila je resolucijo zagrebške konference ter se izrekla za čim večje sodelovanje s hrvatskim delavstvom. Vse razpravljanje je izvenlo v odlično voljo, da se JSZ od svojega dosedanjega stališa ne umakne niti za korak ter da je pripravljena za načela krščanskega socializma in demokracije žrtvovati tudi svoj obstoj. Na seji so zastopniki zavzeli tudi jasno stališče glede Jugorasa. Seja je bila živ dokaz velike življenjske sile in delavnosti celotne JSZ. Nobene sile ni, ki bi mogla našo misel zatreti. — Krščarski socialci, kakor je videti, se nikakor nečejo pokoriti Škerbčev in Križmanovi lomandi.

Še vedno zaradi besede o Španiji

V spominu še bo, zakaj znana katoliška revija »Dom in svet« celo leto ni izhajala. Ker je v njej izrekel svoje mišljenje profesor Edvard Kocbek o dogodkih v Španiji in ga podprl s pričevanji raznih uglednih španskih mož, med njimi tudi več katoliških duhovnikov. Proti Kocbeku je nastala nato v katoliškem taboru ljuta kampanja, ki pa je v zadnjem času precej ponehala. Sedaj pa je bojno sekuro proti Kocbeku znova izkopal dekan Matija Škerbec, morado zato, ker je pred tedni jel Kocbek izdati revijo — »Dejanje«. V svojem glasilu »Gorenjcu« namreč piše: »V Ljubljani živi znani profesor Edi Kocbek, ki je napravil pri »Domu in svetu« znano afero. Imenovani gospod je nekaj ideolog tako zvanih »krščanskih socialistov«, ki že od leta 1927 dalje delajo nerodnost v katoliških delavskih vrstah in kažejo simpatije do ljudske fronte, ki je v republikanski Španiji zatrla vsako katoliško gibanje, pomorila toliko katoliških duhovnikov in razdejala toliko katoliških cerkev. Ta gospod je prišel v začetku aprila v Kranj predavati na tako zvanu ljudsko univerzo, ki jo je organiziral JAD, iz katere so izstopili kranjski katoliški akademiki... Da se je takrat Kocbek gibal le v družbi oseb, ki tudi simpatizirajo s špansko ljudsko fronto, se seveda samo po sebi razumljivo... — Kakor vse kaže, je siromakec Kocbek pod najstrožjim nadzorstvom, pazi na njegovo celo, s kom govori in s kom občuje. Ali je to Škerbčeva Gestapo ali Križmanova Gepeu?

Starič v Pragi na drugem mestu

Ljubljana, 16. maja. Motosekcija ZSK Hermesa je danes prejela brzojavno sporočilo, da je njen član Ludvik Starič zasedel včeraj na velikih mednarodnih motociklističnih dirkah v Pragi drugo mesto. Podrobnosti še niso znane. (Na teh tekmah so razen najboljših Čehoslovakov sodelovali tudi najpomembnejši dirkači Nemčije in bivše Avstrije, iz Jugoslavije pa kot edini Starič. Op. ur.)

CURIH, 16. maja. Beograd 10.—, Pariz 12.2675, London 21.78, New York 438.375, Bruselj 73.75, Milan 23.0750, Amsterdam 242.65, Berlin 176, Dunaj 46.50, Praga 15.25. Varšava 22.00, Bukarešta 3.25.

Pomirjenje med Berlinom in Prago

Posledice angleškega posredovanja in italijanskih nasvetov se že kažejo

BERLIN, 16. maja. br. Po informacijah »United Pressa« smatrajo Henleinov obisk v Londonu za posledico razgovorov, ki jih je imel Hitler z Mussolinijem v Rimu. Rimski obisk Hitlerja je namreč mnogo pripomogel k temu, da je Nemčija spremenila svojo politiko napram Pragi in krenila z direktne poti na posredno pot v berlinskih krogih pa so deljenega mnjenja o tem, ali je to v prvi vrsti posledica Hitlerjevih razgovorov v Rimu ali pa angleške demarše v Berlinu. Spremenjeno stališče Berlina prihaja predvsem od izraza v rezerviranosti nemškega tiska v razpravah o češkoslovaškem vprašanju, pa tudi v splošnem ozračju, ki vlada v Berlinu. Prvotno je prevladovalo prepričanje, da se bo sudetsko-nemško vprašanje rešilo v par tednih, dočim sedaj vedno bolj prihaja od izraza mnjenja, da je najbolje, če se pusti vsej stvari normalen in miren razvoj. Verjetno je da je to tudi posledica angleškega zagotovila, da bo

angleška vlada vplivala na Prago, da v tako zvanem manjšinskem statusu pristane na čim večje koncesije napram nemški narodni manjšini v CSR. Splošno kažejo tako berlinski, kakor londonski krogi veliko zadovoljstvo z najnovejšim razvojem te stvari. V londonskih krogih so posebno zadovoljni, ker so dobili iz Berlina zagotovilo, da Nemčija ne bo izvajala nobenega pritiska in ne oteževala položaja, ter da ni niti izključeno, da bo Berlin svetoval Henleinu zmernost, zlasti če bo češkoslovaška vlada pokazala dobro voljo. Sprito tega je tudi razumljivo, da je Henlein razočaran zapustil London, kjer so mu nujno svetovali, naj ne prenapenja loka. Po vsem tem izgleda, da je vprašanje nemške narodne manjšine v CSR izgubilo prvotno ostrino ter da bo likvidirano na miren način tako, da s tem ne bo prav nič okrnjena čast, ugled in neodvisnost češkoslovaške republike.

70 kitajskih divizij obkoljenih?

Japonske vesti o veliki zmagi na glavnem severnem kitajskem bojišču

TOKIO, 16. maja. AA. Po japonskih poročilih s kitajskih bojišč so japonske predstraže severne japonske vojske prispele do lunghajške železnice zahodno od Sučava ter s tem vzpostavile zvezo med srednjo in južno armado. Japonske čete so tako nato popolnoma obkolile Kitajce ob križišču proge Sučav-Lunghaj s progo Tien-cin-Pukeu. Kakor dalje poročajo, so Japonci prebili tudi bojno črto, ki jo je postavil maršal Čangkajšek ob vzvodnem odseku lunghajške železnice proge med Hajcauo in železniško postajo Queten. Čangkajšekova bojna črta je dolga 240 km. Ko so japonske severne čete prekorale reko Jangce, so zavzele jugozahodno območje mesto Seso v provinci Santung. To mesto leži 50 km severno od Kvintena ob lunghajski železniški progi. Drugi japonski oddelki severne vojske so prebili včeraj znotraj kitajsko bojno črto med Kinstjansom in Jutajo ter nadaljevali svoje prodiranje proti jugu ob progi lunghajške železnice. Južne čete so danes po-

polodne vrgle v zrak železni most pri Vangceau preko katerega pelje železniška proga. Ta most je bil zgrajen 80 km vzhodno od Sučava. S tem so Japonci kitajski vojski onemogočili da bi se umaknila v zahodne predele od Sučava. Po poročilih z bojišč bo 70 do 80 kitajskih divizij ki se bore pri Sučavu uničenih, ali pa vsaj prisiljenih, da se vdajo.

TOKIO, 16. maja. AA. Japonske čete na severnem Kitajskem so tik pred zmago v sedanjih vojni. Zmaga jim bo omogočila, da bodo popolnoma lahko nadzirale progo proti Lunghaju. Japonske čete, ki prodirajo proti progi, so sedaj še 5 km oddaljene od Sučava. Z drugimi kolonami, ki tudi prodirajo proti progi, menijo Japonci zavzeti progo v najkrajšem času.

TOKIO, 16. maja. AA. Listi objavljajo posebne izdaje, ki poročajo, da sta se japonska severna in južna armada združili in da so predhodnice obeh armad prišle v Jangce, ki je 80 km zapadno od Sučava.

Neomajna zvestoba sokolskim idejam

Glavna skupščina Sokola kraljevine Jugoslavije

BEOGRAD, 16. maja. r. Ob številni udeležbi delegatov iz vse države in v navzočnosti zastopnikov češkoslovaškega sokolstva in bolgarskih Junakov je bila včeraj v Beogradu glavna skupščina Sokola kraljevine Jugoslavije. Vodil jo je prvi namestnik starešine br. Engelbert Gangl, ki je najprvo pozdravil zastopnika kralja in druge oddelke, nakar je bil na njegov predlog poslan udanostni brzojav Nj. V. kralju, knezu namestniku Pavlu, slovenski sokolski zvezi, češkoslovaškemu Sokolu in bolgarskim Junakom. Po poročilih je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Naše sokolstvo je vedno bilo in je nepolitično, nacionalna, jugoslovenska, in demokratična organizacija in bo to ostalo, pa naj se politične prilike spreminjajo kakorkoli v naši državi ali drugod po svetu. Jugoslovenstvo pomeni v našem sokolstvu povzdigo najboljših lastnosti vseh delov našega naroda in reševanje našega narodnega vprašanja s stališča narodne in državne celine. Sledet oporoki velikega kralja Mučenika vidi sokolstvo v državnem in narodnem edinstvu zanesljivo jamstvo za popoln in uspešen razvoj našega narodnega in državnega življenja. Za-

radi tega tudi danes kakor vselej celokupno jugoslovensko sokolstvo čuti vse uspehe in tudi vse težave, v katerih se nahaja sokolstvo, kajti jugoslovensko sokolstvo je povsod eno in isto. Vsaka težava se v enaki meri čuti v vseh ostalih delih sokolstva.

predstavlja za jugoslovensko sokolstvo prvotno in visjo edinicu na poti nadaljnjega kulturnega razvoja in težen k višji obliki mednarodne in človečanske solidarnosti. Poleg splošnega čustvovanja jugoslovensko sokolstvo v sedanjih časih z divljenjem spremlja zadržanje češkoslovaškega sokolstva, izražajoč mu polne simpatije in ljubezen do češkoslovaške republike.

Demokracija pomeni za naše sokolstvo popolno svobodo in konstruktivno sodelovanje vseh nacionalnih sil pri graditvi naše bodočnosti. Ostajajoč zvesto tem idealom, nočeno z življenjsko silo Petrove petletke in naslanjajoč se na naše selo kot neizčrpni vir nacionalnih in duhovnih sil bo sokolstvo zastavilo vse svoje sile in doprineslo žrtve za okrepitev in čuvanje jugoslovenske države ter za srečo in dobrobit kralja in naroda.

Danes preoshova angleške vlade

Tudi zunanji minister lord Halifax je ponudil svoje ostavko

LONDON, 16. maja. z. Ministrski predsednik se je že sinoči vrnil s svojega nedeljskega oddiha. Ves čas je bil v telefonski zvezi s posameznimi ministri in z osebnostmi, ki prihajajo v pošto za vstop v vlado. Danes je sprejel zunanjega ministra lorda Halifaxa, ki mu je najprvo poročal o zasedanju sveta Društva narodov, nato pa mu je predložil svojo demisijsko. Lord Halifax je ponovil svojo prošnjo, naj bi ga razrešil poslov zunanjega ministra in mu poveril njegov prejšnji resor, to je ministrstvo pravde. Ni še znano, ali bo Chamberlain tej želji ugodil.

Delavno kulturno društvo

Ljubljana, 16. maja. Pristnih kulturnih društev imamo prav za prav malo, še manj pa je kulturnih društev pri nas takih, ki lahko na vsakem letnem obračunu dokažejo, da so se člani zavestno pomenili in cilja društva. Med taka ugodna in delavna društva spada naše »Umetnostno in zgodovinsko društvo«, ki mu je predsednik g. dr. Fran Windischer. V soboto je društvo imelo svoj občni zbor, ki ga je otvoril s lepim poročilom predsednik dr. Windischer. Prav primeren uvod občnega zbora je bilo predavanje prof. dr. Franca Stetela o Ljubljani kot umetniškem središču. Predavatelj je orisal razvoj našega mesta z umetniško-zgodovinskega stališča od srede 13. stoletja do najnovejših dob. Zborovalci so se mu zahvalili z aplavsom.

Predsednik dr. Fran Windischer je opozoril na to, da visoki in plemeniti cilji društva še niso doseženi. Še mnogo je važnega kulturnega dela, ki ga bo moralo društvo prejeti ali slej opraviti, s čestmi društva so preobloženi s poklicnim delom v drugih važnih kulturnih ustanovah. Kljub temu je društvo napredovalo in je lahko ponosno na izvršeno delo. Pritegniti bo treba mlažše moči ki bi se tako nesebično in plemenito števili, kakor so se števili do-

sedanji člani. Društveno delo je najbolj vedno v društvnem »Zborniku«, ki ga uprava vzdržuje s težavo in mora napeti vse sile, da pokrije stroške za to odlično slovensko revijo. Predsednik se je zahvalil vsem, ki so gnetno podprli društvo. Zahvalil se je tudi monsignoru Viktorju Steski, ki je večkrat vodil vse ogledne pomembnih umetniških spomenikov v Ljubljani in na deželi. Število članov ni veliko, vsi ljubitelji umetnosti bi morali sodelovati v društvu, zato je predsednik pozval navzoče, naj bodo še v bodoče zvesti društvu in naj pridobivajo v krogu svojih znancev in prijateljev nove člane.

Tajnik dr. Ložar je poročal, da bo uredniški odbor reorganiziral »Zbornik«, katerega urejajo dr. Stela in dr. Ložar. V bodoče bo glasilo objavljalo krajše umetniško-zgodovinske razprave, večje študije bodo pa objavljene kot samostojna izdavanja in bodo članom in drugim po zmernih cenah na razpolago.

Blagajnik monsignore Viktor Steska je poročal, da je dobilo društvo okrog 12.000 din daril in javne ter zasebne podpore. Društvo bo kmalu sanirano in bo lahko neovirano nadaljevalo započeto delo. Zahvala gre g. dr. Majaronovi za zbiranje naročnikov in g. dr. Pretnjerju za zbiranje udeležencev za izlete in ogleda. Vsa poročila so bila sprejeta z odobravanjem. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. dr. Fran Windischer.

Politika osi Rim-Berlin

Ob čuvanju skupnih interesov svobodne akcije napram drugim državam

CURIH, 16. maja. b. Berlinski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« opozarja na pomen rimskih razgovorov med Hitlerjem in Mussolinijem za nadaljnji razvoj italijansko-nemškega sodelovanja na eni ter splošni evropski razvoj na drugi strani z naslednjimi ugotovitvami: Nemčija in Italija si dovoljujejo v bodoče svobodno akcijo napram drugim državam, vendar pa pod pogojem, da se nobena izmed njih ne veže z ločnimi sporazumi na zveze, ki bi bile tudi samo posredno naprjene proti drugi velesili. Dogovorjen je torej nekak sporazum s ključno političnih največjih ojašav. Upoštevanje ki je potemtakem tih pridržki obeh držav v njunih pogajanjih s katerokoli drugo državo. S tega vidika ni na primer Nemčija sedaj vodi za ureditev sredozemskih vprašanj s Francijo. Iz vsega tega pa bi se dalo zaključiti, da ni bilo v Rimu nič takega sklenjenega, kar bi napovedovalo poslabšanje evropskega

položaja. Os Rim-Berlin pa se vsekakor ne sme smatrati za sredstvo kratkoročnega političnega sodelovanja, kajti v pogledu sodelovanja Italije in Nemčije kot dveh velesil s stremeljenjem po pridobivanju večje mednarodne veljave ostane os Rim-Berlin slej ko prej še nadalje glavni čimtelj v politiki obeh držav.

Pospoševanje tujkega prometa v Rumuniji

BUKAREŠTA, 16. maja. AA. Rumunska vlada je z namenom, da omogoči tujcem čim prijetnejše bivanje v Rumuniji, sklenila odpraviti carinske formalnosti na mejah. Mesto tega bodo Rumuni v bodoče opravljali te formalnosti v posameznih upaliških in letoviških krajih. V pošto prihajajo sledeča mesta: Sinaja, Kalimanesti Bajle, Serkulane, Predeal in Slanik v Moldaviji.

Naše ženstvo je zborovalo

Občni zbor JZZ je pokazal, da naše ženstvo razume potrebe časa in svojega naroda

Ljubljana, 16. maja

Naše žene, organizirane v Jugoslovanski ženski zvezi, so že ponovno dokazale, kako pravilno razumevajo vsa sodobna vprašanja, vsaj zavzemajo k vsem dogodkom povsem samostojno svoje stališče. Njihove akcije, s katerimi opozarjajo široko javnost na svoje prizadevanje, so vedno polne resnosti in plemenitega stremjenja. Kadar koli potrebuje skupina žen ali tudi posredna pomoč, vedno se zavedo svoje naloge in so takoj na mestu.

O tem prizadevanju so polagale bilanco na večerjem obnem zboru, ki se je vršil v Ljubljani v magistratni zbornici. Zborovanje je vodila predsednica ga Minka Govekarjeva, ki se je s kratkimi, a jedrnatimi besedami ozirala na štiri leta delovanja reorganizirane ženske zveze, odkar ji predseduje ona. Za njeno kratko poročilo, v katerem je le bežno nakazala dogodke v zvezi in smer delovanja, pričla, kako mnogostoransko, kako plodovito in tudi kako potrebno je delo te organizacije. Saj je sprejela ta skupina žen v svoj program borbo za socialno in politično pravičnost, ki ji je odprla široko polje udejstvovanja spričo dejstva, da se socialne krivice vsak dan bolj množijo. A skozi vse to delo se je kakor živa ognjena nit vilo prikrito stremjenje — ker se ni smelo preglasno izražati — stremjenje po miru, sporazumu, složenem sodelovanju doma in med narodi, stremjenje in želja, da bi svet vsakomur pustil in dal, kar mu v prvi vrsti gre: njegovo materino besedo in pravično lastnino njegovih dedov in pradedov. In danes bo zopet naša organizirana žena prva, ki bo stopila na branik svoje domovine, kajti ona se zaveda svoje dolžnosti zato pa zahteva tudi svoje pravice.

Tudi vsa ostala poročila so izražala resnost in razumevanje. Nič fraz ni bilo, sama dejstva in dokazi ter načrti in cilji po uresničenju — v blagor skupnosti. Tajnica nas je vodila v svojem poročilu skozi obsežno vrsto akcij, prireditelj, intervencij in proslav. Zborovanjem za zvišanje prejemkov javnim nameščenem, za vrnitev družinskih dokladov ter polnih draginskih dokladov za poročene žene, so sledile akcije za žensko bolnico v Ljubljani ter ureditev obupnih razmer, ki tam vladajo radi pomanjkanja sredstev. Naša javnost se še spominja, da je spomenico ženske zveze podpisalo 30 socialnih, humanitarnih in kulturnih organizacij, ki so dosegle vsaj delni uspeh. Prav tako je še v spominu razstava likovnih umetnikov držav Male zveze antante, ki jo je v Ljubljani oskrbel ženska zveza in katere gnoten in moralen uspeh je nad pričakovanje zadovoljiv.

Spričo dejstva, da se snuje nov državljanski zakon za Jugoslavijo, je skupina žen proučevala ženin položaj po novem osnutku ter stavila svoje izpolnjevalne in dodatne predloge v prilogi ženi, zlasti gospodinj.

Poročilo o štiridesetih intervencijah in prireditvah, da sega delo in zanimanje ženske zveze na vsa področja našega socialnega in kulturnega življenja.

Razen tega skupnega dela pa obsega program ženske zveze tudi delo po posameznih oddelkih, kjer se do potankosti proučuje posamezna važnejša vprašanja sodobnega življenja. Od teh oddelkov izkazuje posebno živahno delovanje oddelk za tisk, ki zasleduje pisanje domačega in tujega, predvsem ženskega tiska, ter kritično presoja članke in dogodke, zlasti one, ki se nanašajo na ženo na ljudsko pravo, javno moralo itd. Po možnosti skuša vplivati na pisanje domačih listov, da obravnavajo dogodke tako, kakor ustreza sodobnim narodnostnim socialnim in demokratičnim načelom, ker stavlja v ta namen predloge. Tako tudi zapisnik tega oddelka nekako kroniko časopisa ter vsebuje bogato in zanimivo gradivo za članice oddelka in tudi za širši krog socialnih in novinarskih delavcev.

Na višku svojega prizadevanja je tudi gospodinjstvo-gospodarska komisija, ki se trudi prikazati pomen gospodinjstva v okviru narodnega gospodarstva ter dvigniti to važno panogo ženskega dela na stopnjo polklicnega dela. Temu prizadevanju hoče dati realno podlago, zato skuša s primernimi predlogi merodajnim osebam zboljšati pravni položaj žene kot gospodinjke in matere. Posebno pazno posveča gospodinjstvom solstvu, ki nujno terja reformo. S sodelovanjem Zveze gospodinj prireja akcije proti draginjam.

Kako resno jemljejo naše žene ravno gospodinjstva vprašanja, sta pokazala tudi obe referati, ki sta sledila poročilu odbornice. Zastopnica Zveze gospodinj je obravnavala vprašanje »Kako ustvariti pogoje za izobrazbo gospodinskih pomočnic«, kjer je stvarno in z resničnim razumevanjem osvetlila pomen tega, za naša dekleta

tako važnega problema. Tehtnemu utemeljevanju potrebe poglobitve izobrazbe gospodinskih pomočnic so sledili primerni predlogi, po katerih naj se v tem pogledu izboljša naše osnovno in meščansko šolstvo, posebno pa učiteljska, tako da bo vsaka ljudskošolska učiteljska vodila gospodinski pouk v šoli ter pomagala ženskam z navesti tudi izven šole.

Isto vprašanje je s svojega vidika obdelala zastopnica gospodinskih pomočnic ga. Petricova, ki je zahtevala strokovno izobrazbo hišnih uslužbenk ter je ponovno stavila predlog, naj ženstvo dela na to, da se uvede obvezno nadaljevalno šolstvo za gospodinske pomočnice.

Občni zbor je sprejel nekatere, vsega uvaževanja vredne resolucije, ki so jih stavile posamezne včlane organizacije. Zlasti pomembna je ona, ki zahteva, naj se zaščiti ženin delo v družini, to je gospodinjstvo, skrb za družino ter vzgojo otrok ter naj se primerno nagradi. To se v danih razmerah vsaj deloma omogoči s tem, da se vsem uslužbenkam priznajo doklade za ženo, zvišajo doklade za otroke, določi dostojen eksistenčni minimum za rodbino in sicer za ono z dvema otrokoma na 2500 din, za rodbino z več otroki za vsakega otroka po 30 dinov več. Žene mož iz svobodnih poklicev morajo biti preskrbljene z zavarovanjem za primer njegove smrti. Delavsko starostno zavarovanje se mora izboljšati v toliko, da ima vdova stalno pokojnino, ne samo triletno pomoč. Posveča naj se večja skrb za zaščito rodbine pred škodljivim vplivom alkohola. Znižajo naj se davki in trošarine na najnujnejše življenske potrebščine, ker je tu prizadet v prvi vrsti najrevnejši del konsumentov. V nadomestilo za ta dohodek naj se zvi-

šajo oni davki in trošarine, ki bodo medli premožnejše sloje, v prvi vrsti inozemski kapital; obdavčijo naj se delnice in delničarji. I. t. d.

Ker sme biti po pravilih banovinske ženske zveze ena ter ista predsednica voljena samo za 4 leta, ki so do tega obdobja zbrala potekla, je bilo treba izbrati novo predsednico in vobče nov odbor, ki je takole sestavljen: Pavla Hočevar, Anica Gogala, Minka Govekarjeva, Franja Babšek, Erna Musar, Nika Taufer. Za novo predsednico pa je bila izvoljena ga. Mira Engelman, ki je v vsem svojem dosedanjem delu dokazala, da so ji žene to važno mesto lahko s polnim zaupanjem poverile.

Toda od svoje dosedanje predsednice ga. M. Govekarjeve se naše žene niso hotelo ločiti. Predlagale so jo za častno predsednico banovinske ženske zveze, v dokaz skromnega priznanja in zahvale za njeno poštrevnost v prid slovenskega ženstva. Predlagateljica se je v kratkih besedah ozirala na plodovito delo gospe Govekarjeve, s katero se morda ne more meriti nobena slovenska žena — čeprav je ogromen del njenega prizadevanja ostal skoraj neopazen, saj je cela desetletja delala tiho in skromno v ozadju, a sadove so bili drugi. Le tisti, ki je pobliže poznal delo in trud slovenskih žen ve, kaj pomeni za njihov napredek osebnost ga. Govekarjeve. Saj je za vsemi razgibanimi akcijami, ki jih je naše napredno ženstvo podvezlo že davno pred vojno, med vojno in tudi pozneje, skromno stala ga. Govekarjeva in dajala smernice in iniciativo. Ko je prevzela vodilno mesto med naprednim slovenskim ženstvom, se je njena osebnost šele pokazala v pravi luči: iniciativna, sposobna, tehtna, vedno o vsem informirana je pokazala darove resnične voditeljice. Vse njene zasluge, ki jih ima za slovensko ženstvo in za slovensko kulturo bo pa pravilno in nepristransko ocenila šele bodočnost — tako je naglasila predlagateljica. — Lepo uspejo zborovanje je bilo zaključeno ob priščnem razpoloženju.

Jurjevanje izjemoma brez dežja

Na jurjevanje hodijo leto za leto v prvi vrsti preprosti ljudje

Ljubljana, 16. maja

Človek bi bil v zadregi, če bi ga vprašali, v kakšno vrsto praznovanj ali manifestacij spada ljubljansko jurjevanje: med navadne veselice ali žegnjanja ali prireditve, ki jih krasi pridevek manifestacija. O tem pa ni treba nikomur razpravljati. Ljudje vedo, da je treba napraviti turo na Grad, ko je tam jurjevanje (drugače si jurjevanja sploh ne moremo misliti) in da ni varno delati izletov iz mesta, ker je tedaj zanesljivo dež. Na Gradu se pa zbere pestre množice ljudstva, ne glede na vreme. Že znanja slika nudi vtis narodnega zborovanja. Lepo bi bilo, če bi se ljudje zbirali na Gradu na jurjevanje predvsem iz plemenitih nagibov, v zavesti, da je treba položiti »mal daru domu na altar«. Vendar lahko mirno verjamemo, da niti polovica udeležencev ne ve, kaj prav za prav prireja jurjevanje, kaj šele, da bi se vprav sevali, kakšen je namen prireditve.

Ljudem pa ne smemo zametiti, da prihaja na jurjevanje zaradi zabave, ker radi slišijo godbo in ker zgledijo všečejo tudi, ko ljudje sede ob steklenicah. To je prav za prav pri jurjevanju dolžnost: treba je položiti »mal daru«. Tudi takšno nedolžno veselje je treba pri nas uvrščati med narodno obrambno delo. Človek bi pričakoval, da bomo Slovenci vsaj v tem pogledu strožni ter disciplinirani, toda najsi je množica udeležencev jurjevanja še tako pestra, vendar so med njo naši pristni meščani vselej v manjšini. Lažje premočeno smarno goro kakor naše meščane Na Grad ne hodijo na sprehod in ne na jurjevanje, saj takšnih naporov pač ne sme nihče pričakovati od njih. Njihov akcijski radij sega do konca glavnega dvoreda v Trivolju, v najboljšem primeru pa do Čada pod Rožnikom. Kar je onstran, je že tura z vsemi svojimi prilastki, nahrbtniki, gozdarji ter plezalnimi in plazilnimi pripomočki. Grad pristni meščani ignorirajo kot dobri turisti in ker nanj ne vozi vzpenjača. Razen tega so pa tudi preveč »nobe«, da bi se »kompromitirali« na takšnih prireditvah. Ne zaupajo prirediteljem, da bodo dober črtež in da jim bodo lahko nudili mirno zatišje. Sploh je po moda ob nedeljah popoldne, uživati naravo v periferijskih gostinah, kjer že nekoliko diši po kmečkem gnoju in kjer je vse bolj robustno s porcijami vred.

Zato rešujejo na jurjevanjih leto za leto domovino predvsem preprosti ljudje, ki sicer ne pridejo do cene zabave, ki le redko slišijo godbo in ki se dobro počutijo le v velikih množicah. Prihajajo delavci, vojaki, okoličani služkinje, dekleta iz predmestij, ki rada promenirajo, upokojenci, ki počejo biti nikdar odrinjeni od

pozorišča bučnih dogodkov — skratka vsi, samo dostojanstveni meščani ne. To se pravi tiste vrste meščani, ki jim dostojanstvo vztrajno sili v trebuhu in ki jih mi, navadni ljudje sploh redko srečujemo.

Vendar bi se pa meščani čutili užajeni, če bi rekli, da niso bili niti zastopani na jurjevanju. Predvsem mlajših je bilo precej. Saj bi bilo tudi skoraj nemogoče, da bi ne bilo na Gradu tudi nekaj meščanov, ko je bilo tam že toliko ljudi; grajska planota res mnogo prenese in niti šance se niso podirle spričo tolikšnega navala. Ob poteh na Grad so posedali berati kakor ob romarskih cerkvah. Tako je človek dobil takoj vtis domačnosti. Pod vrhom so Cirilmetodariji postavili »šarango« ter širali prostovoljne prispevke. Ljudje, ki so prihajali v gruclah, so se izgovarjali, da je blagajnik zadaj, zadnji so pa seveda kazali na sprednje, češ, saj so že oni dali. Kljub temu se je nabralo nekaj cvenka.

Igrali sta dve godbi, na planoti in na dvorišču; imeli sta mnogo hvaležnih poslušalcev. Še več zanimanja je pa bilo za razne srečevalce. Miz je bilo še premalo, ter je bil uspeh tudi v tem pogledu popoln. Ljudje so bili razočarani samo, ker ni bilo — dežja. Edino to je »spokvarilo« tradicionalni značaj jurjevanja.

Angleži in dnevni tisk

V angleški javnosti je bila že večkrat sprožena diskusija o tem, ali so angleški listi dobri ali slabi, ali dosega svoj smoter. V primeru z našimi so zelo veliki in kadar imajo še priloge, so debeli skoraj kakor knjige. Pred tremi leti je bila imenovana komisija novinarskih strokovnjakov in vladnih uradnikov, da bi dognala, ali angleški listi res odgovarjajo svojemu poslanstvu in kaj Angleži v njihovih listih zanima Komisija je zdaj zaključila svoje delo in objavila svoja dognanja.

Svet bo gotovo presenetilo, da Angleži kot izraziti sportniki ne črtajo v prvi vrsti sportnih rubrik. Sportna rubrika je šele na enajstem mestu, vendar je pa pred gledališčem, kinom in glasbo. Najbolj se angleška javnost zanima za senzacije, za težke nesreče, letalske in avtomobilске katastrofe in podobno. Na drugem mestu so vesti in govornice iz okolice kraljevskega dvora. Ljudje najraje čitajo govornice in spletke. Na tretjem mestu so poročila o porokah, zarokah in ločitvah zakonov, na četrtem zunanje-politične vesti. Tudi to je presenetljivo, kajti v Londonu je prevladovalo do-

lej naziranje, da se povprečni Anglež za zunanjo politiko sploh ne zanima. Lord Ponsonby je nedavno celo izjavil, da ve komaj en odstotek Angležev, kaj je Českoslovaška in kje jo je treba poiskati na zemljevidu. Zdaj je ta trditve temeljito ovržena. Zanimivo je tudi, da prečkajo moški približno polovico svojih listov, če neke tretjino, miedina pa vse.

Skomine po dedščini Basila Zaharova

V Ameriki se je pojavila lepa študentka, ki trdi, da je vnukinja zagonetnega kralja orožja

Ameriški listi imajo novo senzacijo. Mlada, lepa, 19 let stara študentka na univerzi v Bostonu Olga Kuzmečna Zaharova je izjavila novinarjem, da je vnukinja najzagonetnejšega moža Evrope sira Basila Zaharova. Baje je bila leta 1930 pri njem v Parizu, kjer ji je med šahiranjem zaupno povedal, da ji bo zapustil polovico igralnice v Monte Carlu, čim bo stara 18 let, po svoji smrti pa še polovico svojega ogromnega bogastva. Nesreča je pa hotela, da je Basil Zaharov umrl, ko je bilo lepo dekletu staro 17 let in 8 mesecev. Po njegovi smrti je seveda izginila tudi z napetostjo pričakovana oporoka. Tudi vsi drugi podatki, s katerimi utemeljuje mlada Amerikanka svoje zahteve, so baje samo moten odsek resničnosti, čeprav je v njih samo lakra resnice in upanja.

Sir Basil Zaharov je ostal v splošnem tudi po svoji smrti najzagonetnejši mož Evrope. Ko je pred dobrim letom umrl v svojem nedostopnem gradu, v Ballincourtu za Parizom, ni nihče točno vedel, koliko je star. Sam je prikrival vsem skrivnost svojega rojstva ter navajal letnico rojstva s tremi različnimi podatki in kraji, dasi je bil to vedno veliki Carigrad ter leta med 1849 in 1851. Po njegovi smrti je pisal o njem vse svetovni tisk. Ta mož, ki se je bil povzpел iz carigradskega in atenskega podzemlja do kralja orožja in največjega bogataša na svetu, je ostal zagoneten vse življenje. Bil je najbrezobzirnejši inspirator vojn, ker je koval iz njih dobiček, pri tem je bil pa star romantik, kakršni ne spadajo več v naše stoletje. To je potrdil s 35 let trajajočim čakanjem na poroko z nadvojdvojno de Villafraanca, bližnjo sorodnico Bourbonov, ki je po treh letih srečnega zakona umrla leta 1926.

Sir Basil Zaharov je ostal zopet sam na svetu. Najbrž tudi ona ni poznala resnice o zagonetki Zaharovega življenja. Ali je moral res zaradi umora pobegniti iz Aten ali Carigrada v Litvo in se oženiti tam leta 1868 v mestecu Wilkomiru, kjer naj bi se mu bil rodil sin, pozneje siromahni trgovec v angleškem Birminghamu in zdaj čevljar v Angliji? Resnica je, da je posvetil ta starec vse svoje življenje zasledovanju sira Zaharova, da bi priznal svoje očetovstvo. Točno je dognano, da se je bila rodbina Zaharova res zatekla v Odeso in se naprej v Rusijo po mučenju kristjanov v Carigradu. Dognano je, da je ded Basila Zaharova taktar izpremenil svoje židovsko ime Zachar v Zaharov. Hyman Barnett Zaharov je trdil, da je bil njegov oče, poznejši sir Basil, rojen celo v Rusiji v Mugli leta 1849. Zanimivost in zagonetnost tega razmerja je bila, da sir Basil sicer ni hotel priznati Hymanovega očetovstva, da je pa tega moža večkrat sprejel in ga redno podpiral.

Po smrti Basila Zaharova je prispela hčerka Hymana Barnetta Zaharova v Pariz, kjer je povsem izpremenila način svojega življenja in ostala v Franciji kot premožna dama. In zadnja zagonetka je, da ta angleški čevljar od smrti Basila molči o svojem očetu, da hodi ne samo lepo obleden, temveč je tudi nehal posecati vsa

NEKAJ ZA KADILCE

Sacha Guitry je napisal pred 20 leti red za kadilce. V njem citamo med drugim: Člen 1. Tobak je strup. Člen 2. Torej je najslabša stvar. In dalje: Vso pravico imate reči kadilcu, da preveč kadi, če kadi vaš tobak. Nikoli ne kadite tujega tobaka pod preetvezo, da ne kadite.

londonska uredništva, dočim jih je prej dolga leta nadlegoval s svojo zgodbo in bojem proti kralju orožja. Da bo zagonetnost še večja, so obe hčerki nadvojvodinje de Villafraanca, ki sta bili nedvomno hčeri sira B. Zaharova iz davnih časov tajne ljubezni, večkrat videli v Angliji pri Hymanu Barnettu, katerega bi gotovo ne bili obiskali, če bi tu ne bilo tesnejših vezi kakor je filmska ideja angleškega čevljarja.

Toda mlada Amerikanka Olga Kuzmečna Zaharova se oglašja nekoliko pozno s svojim sorodstvom. Na svetu sicer ni nič nemogočega in tako je morda res, da je daljna sorodnica Basila Zaharova. Toda trditve, da bi ji bil leta 1930 obljubil pol igralnice v Monte Carlu in polovico nemernega bogastva, bo pač samo plod bujne domišljije. Enako je treba zavrniti vse trditve ameriških novinarjev, da je izvirni sir Basil Zaharov iz ruske plemiške generalne rodbine. Če bi bil plemiškega rodu, bi tega gotovo ne bil prikrival, saj bi mu bilo pomagalo, da bi bil še hitreje napredoval v svoji življenjski karieri. Eno je dognano, da je sir Basil Zaharov med svojim bivanjem v Evropi leta 1930 večkrat sprejel Olgo Kuzmečno. Iz tega bi se dalo sklepati, da sta bila res v sorodu. Zaenkrat pa še ni nobenega pismenega dokaza za to in tako tudi ni verjetno, da bi mlada Amerikanka kaj opravila s svojimi zahtevami glede dedščine.

Najbrž bomo prej ali slej slišali o lepi Olgi Kuzmečni Zaharovi, da je postala nova filmska zvezda v Hollywoodu ali pa privlačnost nočnih lokalov na Broadway. K temu bi ji utegnili uglediti pot potrjena vest, da je bila večkrat pri pokojnem Basilu Zaharovu in da je igrala z njim šah. Dotlej bo pa naloga ameriške reklame in tiska, da ohranita to fantastično vero lepe Olge v pravico do podedovanja polovice igralnice v Monte Carlu.

Iz Radeč

— Naročnikom »Slovenskega Naroda« v vednost. Z današnjim dnem se bo vsak večer dostavljali našim cenjenim naročnikom »Slovenski Narod« na dom in sicer takoj po prihodu poštnega prevoznika g. Baumkircherja t. j. okrog 19. ure.

— Tatvine drv. V Novem gradu je neki posestnik posekal v svoji hosti lukovca drva baš na meji hoste drugega posestnika. Ker je le ta mislil, da jih lahko odpelje, je to delo opravil. Z vozom jih je odpeljal na svoj dom. Zaradi nedovoljene prisvojitve se bo moral najbrž zagovarjati pred sodiščem.

— Posestnik Starina v zaporu. Pred kratkim so naše varnostne oblasti z orožniki iz Krmelja in Zagorja obiskale znanega posestnika Starina na Jelovem. Osumljen je bil po svojih pajdaših, da je spravil nakradeno blago v svoji hiši. Starina je kupoval nakradeno blago in ga razpečeval dalje. Tolovaj Ciril Š. ki sedi v litjskih zaporih in ki ima na vesti 13 vlovov in 2 ropa po raznih krajih dravske banovine je prinesel v družbi še enega tovariša Starina na Jelovo za 1.600 dinarjev nakradenega blaga tobačnih izdelkov iz Zagorja. Pri njem so našli le še za 200 din cigarete in tobaka, poleg tega tudi nekaj nakradenega perila in obleke, ki izvirajo od vdove Klančar. Tudi njej je bilo ukradeno že pred časom za 1600 din raznega blaga. Pri Starini so našli v številniku za pečeno kruha izparano zimsko sukno, ki je najbrž last vdove. Doma so jo torej sparili najbrž z namenom, da bi jo prebavili in bi tako bila zabrisana sled za tatvino. Pri Starini se je slednjič našlo tudi neko staro kolo, ki je tudi sumljivega izvora brez številke in knjižice in za katerega Starina ni vedel povedati, odkod izvira. Zato je bil Starina odveden v zaporo tukajšnjega sodišča, te dni je bil prepeljan na okrogno sodišče v Novo mesto, kjer bo počakal na sodbo.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

K. CHBERGER:

Malokaj,

ROMAN otok gobaucevo

— Neznosni ste, — je dejala in vstala.

Sketch je zrl na morje. Bila je presenečena, da je ni povabil, naj sede. Storila je torej to sama, toda imela je neprijeten občutek. Sketch je potegnil iz žepa pipo, jo nabasal in prižgal.

— Vse to je že zelo daleč v preteklosti, — je povzel besed — in pihnil oblček dima proti nebu — Bilo je takole okrog leta 1850. Morda se spominjate iz šole, kaj je straža Severoameriške Unije. Potepuhi, kakor sem jaz, si jo zamišljajo kot policijo s širokimi klobuki, rdečimi suknjiči in pištolami za pasom. Znajo zelo dobro streljati — vražje dobro. Učil sem se streljanja pri njih...

— Kaj ste služili v kanadski konjenici? — ga je prekinila presenečeno.

— Tudi tam se bil nekoč, — je pripomnil mirno. — V kanadsko konjenico sprejemajo samo mladence z diplomami.

— No, včasih store izjemo, toda dovolite mi povedati to zgodbo do konca. Če omenite tu na otokih stražo Severoameriške Unije, si bo mislil vsakdo bojne križarke, urne podmornice in može v modrih uniformah, ki znajo tako dobro streljati...

4 Nekako takole... — je dejal naenkrat in v njegovi prazni roki, ki se ni niti danila, se je pojavila dolga pištola, zablistalo se je in v dobrih šestdeset metrov daleč v morju se je pognala iz vode velika riba, ki je bila malo prej pomolila glavo iz vode.

Pamela se je presenečeno ozrla nanj.

— Zadelo ste jo, — je vzdihnila.

— Ne samo glavo sem ji odtrgal. Poskusite še vi. Saj vendar imate pištolo, mar ne?

Segla je v zadnji žep svojega krila in potegnila iz njega samokres. Vzel ji ga je iz rok in se zasmel.

— To je dobro na pet metrov v telo. Na daljavo to ne gre. Vzemite mojo pištolo in ustrelite v deblu te palme pred seboj.

Pamela se je sklonila in previdno pomerila. Orožje je bilo za njo pretežko in mušica se je neprestano nižala. Slednjič je počil strel in s krone palme je odletel list. Sketch je počil v smeh. Pamela se je zmrčil obraz.

— Če se ne motim, ste merili v višino odraslega človeka, zadelo ste pa v krono. Toda to je dobro, za strasenje to zadostuje. Poglejte, to se dela takole:

Sketch je zrl drugam, ko je ustrelil. Opazila je, da se je pojavila v njegovi levici druga pištola in zopet ni niti opazila tretje roke, ki jo je bila potegnila izza pasa.

— Vi imate cel arzenal, — je dejala razburjeno.

— Kaj še! Samo dve pištoli, ki sta tu potrebni. Zdaj ne hodite tja doli, ko pa pojdemo odtod boste videli v deblu luknjico točno v višini mojega nosu.

Prihodnjič vas bom učil streljati, zdaj naj pa nadaljujem:

Sketch je spravil pištoli nazaj in se udobno zleknil.

— Vsa ta straža Severoameriške Unije je torej zasledovala morskega roparja Bully Hayesa. Če so oni streljali tako, kakor jaz, je streljal on še bolje. Niso mu mogli priti do živega. Nekoga dne je priplul s polnimi plitvami v Honolulu, kakor da je pošten kapitan. Ker mu njegova barka ni več ustrezala, je kratkometno ukradel v Honolulu vojno ladjo z listinami vred in odpel na morje v San Franciscu je bilo takrat zaradi te tatvine vse na nogah. In on je to vedel. Krenil je seveda proti San Franciscu. Spotoma je izropal več trgovskih stanic in pobil ljudi, ki so bili dvignili proti njemu orožje. Kdor je držal roke kvišku, je bil lahko prepričan, da se mu ne bo nič zgodilo. V San Franciscu je predložil listine poštenega kapitana in obalo, da je bil zopet na morju, je signaliziral na obalo, da je bil na obisku Bully Hayes. Seveda ga zopet niso mogli zgrabiti.

Kar je obmolnil in pripomnil:

— Oprostite, Pamela, da vam pripovedujem to zgodbo skrajšano. Zadostovala bi za ves večer, more misli pa uhajajo drugam...

— Nadaljujte!

— Slednjič so ga zasačili. V Apii To je taka luknja — skoraj kakor tu. Zasačil ga je angleški konzul Hayes je bil tako blizu vešal, kakor sem jaz zdajle vam. Toda angleški konzul je imel v krvi strast mornarjev in razumel je zadnjo Hayeso-